

Om een fiets zoveel mogelijk te kunnen blijven gebruiken, zal je de fiets goed moeten onderhouden. Bij het onderhoud van een fiets zijn er vier dingen waarop je moet letten. Je zult de fiets moeten beschermen tegen roest, de banden regelmatig controleren op de juiste bandenspanning, de ketting moet goed onderhouden worden en tot slot de stroomkring van je fietsverlichting en dynamo moet ook af en toe nagekeken worden.

Roest

Roest ziet eruit als roodbruin materiaal. Dit ontstaat wanneer ijzer in aanraking komt met water. Als dit gebeurt, reageert het ijzer met de zuurstof in de lucht in aanwezigheid van water. Deze aantasting wordt ook wel corrosie genoemd.

Hoe voorkom ik roest op mijn fiets?

Je kunt voorkomen dat je fiets roest door deze in te smeren met vaseline. Dit is een hele vette stof wat betekent dat het niet oplost in water of andersom. Alle regen zal dan op de vochtwerende vaseline blijven liggen in de vorm van waterdruppels en er af stromen zonder dat het water in aanraking komt met het ijzer, zodat er geen roest kan ontstaan. Nu is het natuurlijk onbegonnen werk om je hele fiets in te smeren met vaseline, maar veel plekken zullen niet snel roesten en op sommige plekken zal dit wel sneller gebeuren. Gelukkig is een groot deel van je fiets bedekt met lak, wat het ijzer beschermt tegen roest. Het beste wat je dus kunt doen is de fiets op de meest roestgevoelige plekken insmeren met vaseline.

Deze roestgevoelige plekken zijn de schroeven waar de spatborden mee vast zitten. Deze schroeven zijn niet bedekt met lak waardoor het water vrij spel op het ijzer heeft. Wanneer deze schroeven eenmaal aan het roesten zijn, zal de roest overslaan naar de spatborden. Verder zullen de krassen in de lak van het frame ook snel roesten, omdat de lak dan beschadigd is en er water bij het ijzer kan komen.

Het onderhouden van de fietsbanden

Uiteraard moeten ook de banden onderhouden worden. Af en toe raakt een band lek en moet je deze plakken. Ook moet regelmatig de bandenspanning van de fietsband gecontroleerd worden. Meestal kun je dit prima inschatten door er in te knijpen. Verder is het onderhouden van fietsbanden niet heel erg moeilijk. Het is aan te raden om af en toe te kijken hoe versleten je buitenbanden zijn en zo nodig te vervangen, omdat dit van invloed heeft op de grip op de weg en op de bescherming van de binnenband.

Fietsverlichting onderhouden

Bij het onderhoud van de fietsverlichting moet je denken aan het vervangen van lampjes die het niet meer doen, de bedrading controleren en onderhouden. De bedrading van de stroomkring kan los gaan zitten, maar dit kan ook roesten. Voor het onderhouden van de fietsverlichting kun je overwegen een los achterlicht te nemen, want de bedrading gaat vaak kapot. Als je het achterlicht uit de stroomkring haalt, is het wel nodig dat je het voorlampje vervangt. Anders wordt het lampje van de koplamp namelijk overbelast, omdat de spanning op dit lampje hoger wordt. Een kapot lampje moet snel vervangen worden, niet alleen omdat je dan zonder licht zit, maar ook omdat er nu meer stroom naar het nog goed functionerende lampje gaat en deze overbelast wordt en hierdoor sneller kapot zal gaan.

De dynamo moet ook goed gemonteerd zijn. Normaal gesproken is deze zo gemonteerd hij met het loopwiel tegen de fietsbandgroeven aan zit als hij ingeschakeld wordt. Als de dynamo buiten gebruik is zal deze ongeveer 5 tot 10 mm van de fietsband af zitten.

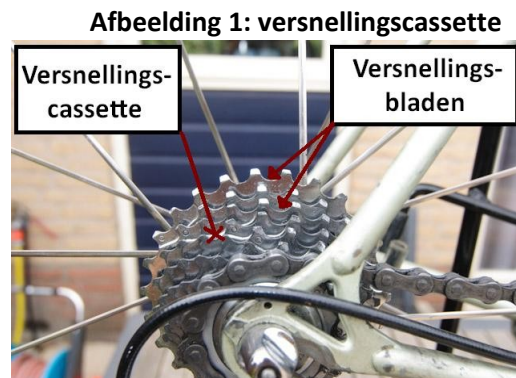
De draden die langs het frame lopen moeten strak tegen het frame aan zitten, zodat deze minder kans hebben om te blijven haken en los te raken. Verder kunnen de draden onderaan de dynamo ook snel losgaan. Om tegen te gaan dat de draadjes gaan roesten kun je het beste vaseline smeren op de blootliggende draden of deze opnieuw isoleren. Het insmeren van de open onderdelen van de dynamo voorkomt tevens het roesten van de dynamo-onderdelen.

Onderhoud en slijtage van de ketting

Tot slot kan ook de ketting beschadigen en moet deze onderhouden worden. Als je een fiets hebt waar geen kettingkast op zit, zal de ketting sneller beschadigen dan bij een fiets met kettingkast. Een ketting waar geen kettingkast op zit heeft namelijk veel te verduren van het weer, van water wat kan zorgen voor roest, maar ook van zand dat tussen het tandwiel en de ketting gaat zitten. Het zand krijgt namelijk een schurende werking en dat zorgt voor snellere slijtage en beschadigingen.

Wanneer een fietsketting vervangen moet worden, hangt af van de omstandigheden die een ketting heeft te verduren. Weersomstandigheden en het goed onderhouden hebben hierbij veel invloed.

Als je de ketting meer dan 5 mm van het voorblad van de versnellingscassette kunt optillen, zodat er een tandje helemaal zichtbaar is, dan is hij versleten en aan vervanging toe. De versnellingscassette is versleten als de tanden van de versnellingscassette er stomp uit zien of als de ketting spontaan van versnelling wisselt doordat de ketting van een van de versnellingsbladen afvalt. In dat geval is de cassette aan vervanging toe. Het is ook goed om de ketting af en toe wat in te spuiten met olie, dit beschermt de ketting tegen roest en het slijtageproces wordt hiermee vertraagd.

7-8

Onderhoud

Wat gaan we doen?

Wanneer je een fiets te lang in de regen laat staan, zie je dat de fiets erg roestig wordt. Als een onderdeel van je fiets gaat roesten, wil je natuurlijk voorkomen dat de rest van je fiets ook gaat roesten. We gaan nu de fiets een anti-roestbehandeling geven.

Wat heb je nodig?

- Schuurpapier
- Polijstmiddel
- Doek
- Vaseline
- Roestige fiets
- Pen

Roest weghalen

Stap 1

Zoek een roestige plek op de fiets en pak een stuk schuurpapier.

Stap 2

Schuur de roestige plek tot alle bruine roest weg is.

Stap 3

Als alle roest op deze plek weg is, ga je het met een doek en polijstmiddel nawrijven totdat het weer glad is. Hierdoor gaat het heel mooi glimmen!

Beschermen tegen roest

Stap 4

Om te voorkomen dat dit deel opnieuw gaat roesten, moet je vaseline op de fiets smeren. Vaseline is vochtafwerend. Waterdruppels glijden erbij langs in plaats van dat ze blijven liggen. Het blijft alleen niet lang zitten en je kleren kunnen er vies van worden. Wees dus voorzichtig met het smeren van vaseline!

Vul nu de strategiekaart in!

7-8

Onderhoud

1. Noem per fietsonderdeel wat je moet doen om ervoor te zorgen dat je fiets zo goed als nieuw blijft.

Banden:

.....
.....

Ketting:

.....
.....

Verlichting:

.....
.....

Frame en spatborden:

.....
.....

2. Hoe ontstaat roest?

.....
.....
.....

3. Wat kun je doen om roest tegen te gaan?

.....
.....
.....